

Indhold

Side 2

Bytur i Birkerød

Side 3

Aktivitetsskema

Side 4

Skovhistorisk foredrag

Side 5

Strandmøllen

Side 6

Folkedragter

Side 7

Besøg på Rådhuset

Side 8

Middelalderen i

Rudersdal

Side 9

Verdensuniversitetet

Side 10-11

Teglværker i Rudersdal

Side 12-13-og 14

Referat af generalforsamling 30. maj

Side 15

Fra Rudersdal Museer

September 2017

FRA LOKALHISTORIEN

Historisk-topografisk Selskab for Søllerødegne

Frydenlund Teglværk - grundlagt 1852

Akvarel fra 1895 af

Jenny Meyer (1866 - 1827)

**Se artiklen om "Teglværker i Rudersdal"
side 10 og 11**

Redaktion: Anita Mikkelsen, Ellekrogen 8, 2950 Vedbæk
Axel Bredsdorff, Vedbæk Stationsvej 8, 3.th.
2950 Vedbæk

Byvandring omkring Birkerød Hovedgade

Med Kim Sørensen, formand for BLAM
Mandag den 18. september kl.16

Mødested: Græsplænen foran Mantziusgården.

Turen indledes ved Mantziusgården, hvor der fortælles om Mantziusgårdens udvikling fra kostskole til kulturcenter - med vægten lagt på Johan Mantzius, hans skole og dens betydning for byen.

Derfra går vi til Majpladsen, som i mange år har været byens centrale plads. Byens historie og vejforløbene rides op, men der fortælles også lidt om kirken med de fine kalkmalerier, om kroen og om præsten Henrik Gerner.

På turen ad Hovedgaden ser vi på nogle udvalgte huse og deres historie samt på teglværkernes betydning for byen og ”byplanlægningen”.

Vi forlader kortvarigt Hovedgaden med afstikker til Catrinelyst, som på et tidspunkt var en af de store gårde i byen, og til Geersbo (tdl. privatbolig og senere politistation).

Vi fortsætter af Hovedgaden ned til Kongevejen og hører om byens 1. rådhus og Nobis Mølle, som desværre brændte i 1949.

Turen slutter her og man kan i eget tempo gå tilbage gennem Hovedgaden til Mantziusgården.

Billeder:

Majpladsen med majtræ og kro
Hovedgaden mod øst
Birkerød bymidte i dag

Tilmelding: sekretariatet pr. mail Birs@rudersdal.dk

En rettelse til Søllerødbogen 2017

I Hans Krøyers artikel ”Min morfar var opvarter på Søllerød Kro” på side 119 omtales bilen på billedet som en MG fra 1934. Ole Olsen fra Trørød, som er kender af veteranbiler, har gjort os opmærksom på, at det er en Austin Seven Type 65 fra 1934—se denne gamle brochure. Tak for den rettelse.

TAK - Mange tak!

-til de mange, der også i år har bragt Søllerødbogen ud.
Det har virkelig betydet meget.

Søllerødbogen er endnu engang blevet et flot resultat af mange timers arbejde med og for vores lokalhistorie af forfattere og redaktører. TAK også til dem og til de, der pakkede de mange bøger. Søllerødbogen er blevet meget fint omtalt i lokalpressen.

Aktivitetsskalendar - efteråret 2017

Der er ingen tilmelding til foredragene.

Den 3. september: Sensommerudflugt - udsolgt

Den 18. september: Byvandring i Birkerød - se side 2*)

Den 27. september: Skovhistorisk foredrag - se side 4

Den 4. oktober: Folkedragter til hverdag og fest - se side 6*)

Den 10. oktober: Strandmøllen, vandretur - se side 5*)

Den 26. oktober: Besøg på Rådhuset - se side 7*)

Den 14. november: Middelalderen i Rudersdal, foredrag
- se side 8

Den 30. november: Verdensuniversitetet - se side 9 *)

NB. *) Husk tilmelding - og at melde afbud i tilfælde af forfald.

Kontakt sekretariatet pr. mail Birs@rudersdal.dk - evt. på 46115652

Skovhistorisk foredrag

og rundvisning i Mothsgårdens særudstilling ved museumsleder Jon Voss

Onsdag, den 27. september kl. 19.30 i Søllerød Sognegård

”Kongens skov – folkets skov”

Danmark er et skovland, og hvis der ikke skete menneskelige indgreb, ville langt hovedparten af landet hurtigt springe i skov igen. Skoven har op gennem tiden været af afgørende betydning som spisekammer for både dyr og mennesker og som leverandør af materialer til byggeri, redskaber, indhegninger, skibe og et utal af andre formål.

Nordsjælland har været skovrigt, og bønderne har været skovbønder, som etablerede sig i rydninger i skovene og drev et landbrug, der var uløseligt forbundet med skovene. I modsætning til andre egne har vi været så heldige, at området stadig er meget skovrigt. I forbindelse med reformationen overgik kirkens ejendomme i Nordsjælland til kronen, som lagde vægt på at sikre skovene, både pga. vildtet, tømmeret og brændslet.

Stort set hele Nordsjælland blev således udlagt til kongelig vildtbane, og i slutningen af 1600-tallet etablerede man vidtstrakte arealer til parforcejagt – blandt andet Jagersborg Hegn og Dyrehave, som nu er kommet på UNESCO's verdenskulturarvsliste.

Det var også her i vores område, at den ordnede skovdrift først blev indført af Johann Georg Von Langen – i det Langenske Revir. Dette var en revolution, som gjorde at vore skove drastisk ændrede udseende, fra vidtstrakte mosaiklandskaber med overdrev, trægrupper, krat, enge og moser til koncentrerede, indhegnede og forstligt drevne enheder, der også rummede mange træer, der var nye i Danmark – såsom rødgran, lærk og ahorn.

Det er først over 200 år senere, at dette rationelle skovbrug for alvor bliver sat til debat, i takt med at træets og skovbrugets rolle bliver stadig mindre, og et væld af andre aktører melder sig på banen – med stærke og til tider indbyrdes modstridende holdninger til begreber som naturskov, biodiversitet og mere eller mindre aktivt friluftsliv.

Det er denne udvikling, Rudersdal Museer vil vise i den nye særudstilling på Mothsgården som blandt andet rummer mange fine genstande udlånt fra lokale borgere og foreninger – og hvor vi også har fået lov at låne et meget stort antal fine genstande med lokalhistorisk relevans fra det tidligere jagt- og skovbrugsmuseum i Hørsholm.

Ingen tilmelding til foredraget.

Efterårsaftenvandretur omkring Strandmøllen

ved Jon Voss og Søren P. Petersen
Tirsdag den 10. oktober kl.16.30-18.30

Vi forsøger igen med en lille vandretur på den sidste del af Mølleåen, som det var planen, vi skulle have gennemført 1. juni. 1. juni var vi så heldige at få en rundvisning på selve Strandmøllen. Vi udnyttede den enestående mulighed i stedet for at gennemføre den planlagte vandretur. Det indhenter vi med dette arrangement. Vandreturen er ca. 3 km lang og på rimelig gode stier. Undervejs fortæller vi bl.a. lidt om Springforbiplanen, Strandmøllen, Beens Bæk, ellesumpen og parforcejagten.

Husk tøj efter vejrudsigten og sko, der er velegnet til en vandretur i det grønne.

Strandmøllen

1599 nævnes papirfremstilling på Strandmøllen. I sidste halvdel af 1600-tallet var Strandmøllen og Frederiksdal Mølle ejet af enkedronning Charlotte Amalie (Christian 5.'s dronning). Senere blev det den kendte familie Drewsen, der overtog driften af Strandmøllen som papirmølle og Johan Christian Drewsen (1777-1851) kom til at spille en betydningsfuld rolle for papirindustrien, landbruget og politik. Fra 1917 indrettedes en fabrik til fremstilling af industrigas frem til 1992 i Strandmøllen. I dag ejes af A/S Strandmøllen af Christian Nielsen Fond med hovedkontor i møllen.

Strandmøllens historie er beskrevet i NYT fra lokalhistorien fra febr. 2017

Springforbiplanen

Et af de karakteristiske træk ved den socialdemokratiske regering i 1930'erne var at genere naturen, hvor det gav mening – bl.a. langs Strandvejen mellem Trepileporten i Taarbæk og Strandmøllen. Planen var at skabe frit udsyn fra Eremitageslottet til Øresund og at skabe en folkelig strandpark, Jægersborg Strandpark.

Denne ”Beens bæk” i jugendstil blev udformet i granit og eg af Andreas Clemmensen og Anders Bundgaard. Bænken blev indviet 16. juni 1916 til minde om kunsthistorikeren Charles Been (1869-1914), der bidrog med en testamentarisk gave til fredningen (”Springforbiplanen”) Skodsborg Kommunalforening med hofjuveler Carl Michelsen (1853-1921) stod i spidsen for en fredning af kysten mellem Strandmøllen og Skodsborgbakken. Det endte med en fredning i 1938 af kyststrækningen.

Mødested: P-pladsen ved Strandmøllekroen. Der er parkering ved Strandmøllekroen og på den vestre side af Strandvejen.

Tilmelding:

fra den 26. sept. til sekretariatet pr. mail Birs@rudersdal.dk

Folkedragten til Hverdag og Fest

Et besøg på Mothsgårdens udstilling med foredrag af
Dragtkonsulent Ether Grølsted
Onsdag den 4. oktober kl. 16 - 17

Folkedragten til hverdag og fest er en udstilling, der viser noget af den mangfoldighed, som danske folkedragter består af. Det er en stilhistorisk oversigt af dragtkopier udført i halv størrelse.

Alle figurer og dragtdele er håndarbejde, der er udført af Esther Grølsted, som vil fortælle om dette spændende kulturområde i et lille foredrag og omvisning.

I Danmark regnes bøndernes dragter fra perioden 1770-1870 for folkedragter.

Folkekulturens blomstringsperiode falder netop inden for disse 100 år.

Bøndernes og folks tøj på landet er opstået i et samspil mellem levn fra ældre tider og påvirkninger fra højere stands mode og de nyskabelser, som bønderne selv frembragte.

Dragterne varieret mere eller mindre fra egn til egn, og der har været forskel på det simple dagligdagstøj og stadstøjet til kirke og højtid. Det bevarede levn i folkedragterne går undertiden tilbage til oldtiden og middelalderen.

Forlægget til de udstillede dragtfigurer i ½ skala har Esther Grølsted gjort ved studier af gamle eksisterende dragter og dragtdele bevaret i private hjem eller på Nationalmuseet.

Tilmelding:

*fra den 26. sept. Til sekretariatet pr. mail
Birs@rudersdal.dk*

Historisk-topografisk Selskab For Søllerødeggen

Stiftet den 27. Februar 1942

BESTYRELSEN efter generalforsamlingen 2017

Formand	Etnolog Anita Mikkelsen
Sekretær/Næstformand	Civilingeniør Søren P. Petersen
Kasserer	Konsulent Verner Hylby
Redaktør	Museumskonsulent, PhD Niels Peter Stilling
Øvrige Bestyrelses-	Etnolog, MK Birgitte Scherning Povlsen
Medlemmer	Kirkeværgе Georg Lund
	Lærer Sanne Rud
	Arkitekt Steen Pedersen
	Cand. Scient, MK Axel Bredsdorff
	Lektor Carsten Erichsen
	Arkitekt Henriette Gøtstad
Suppleanter	Studerende Christoffer Buster Reinhard
	Erik Trudsø Jespersen

Besøg på Rådhuset

Torsdag den 26. oktober kl. 15 og kl. 16.30
Med arkitekt MAA Anne Lene Jørgensen
Foredrag og omvisning.

Anne Lene Jørgensen fortæller om Rådhuset, dets arkitektur og igangværende renovering. Efterfølgende vil vi få lejlighed til at få en omvisning i rådhuset, så vi kan se det indefra og se eksempler på den restaurering, som uden tvivl vil gøre rådhuset endnu flottere de kommende år.

Rådhuset blev opført af Arne Jacobsen og Flemming Lassen i 1940-42 og 1963 og er et enestående arkitektonisk værk fra den danske modernisme. Formålet med den nuværende istandsættelse/projekt er at skabe en attraktiv arbejdsplads med et velfungerende indeklima og en samlet fysisk identitet, ved at genskabe bygningsværkets gennemarbejdede sammenhæng mellem del og helhed, tekniske løsninger og design.

Rudersdal Kommune ønsker med en omfattende istandsættelse og modernisering af det fredede rådhus at sikre, at bygningerne også i fremtiden kan danne en smuk, funktionel og moderne ramme om kommunens rådhusfunktioner.

NB. Arrangementet er for et begrænset antal - til gengæld er der 2 arrangementer kl. 15-16.30 og kl. 16.30-18.00

Tilmelding:
fra den 11. okt. til sekretariatet pr. mail
Birs@rudersdal.dk

Varmings Tegnstue vandt konkurrencen om renovering af rådhuset i 2014. Den igangværende etape 1 omfatter hovedsageligt rådhusets facade og repræsentative rum og vil stå på fra juli 2017 til sommeren 2018

Middelalderen i Rudersdal

Foredrag ved fhv. museumsleder Niels Peter Stilling
Tirsdag den 14. november kl. 19.30 i Søllerød Sognegård

Stednavnet Rudersdal er på alle måder udtryk for en misforståelse. Det er en fejlskrivning for Rude Stald. Men vor egn er trods navneforbistringen en historie værd. Foredraget tager udgangspunkt i historikeren, tidl. museumsleder i kommunen, Niels Peter Stillings store værk om Rudersdaleggen fra tidernes morgen til i dag. Bd. 1 "Rudersdal i Danmarkshistorien - De første 10.000 år" er i trykken.

Ved aftenens foredrag bliver vi præsenteret for, hvordan vor egn blev befolket. Det begyndte med helligstederne Nærum og Virum. Det fortsatte med kristendommens indførelse omkring år 1000 og kirker og borge i Nærum og husfruens Køb (Høsterkøb). 1100-tallet bragte dramatiske ændringer. Egnen blev koloniseret, og rydningsbyer anlagt. Absalon greb ind, og de gamle trækirker blev erstattet med stenkirker i Birkerød og Søllerød i slutningen af 1100-tallet.

Så fulgte bispens borge og senere en strid mellem kongemagt og kirke i 1200-tallet om magten på Sjælland. Det hele gik i stå med den sorte død omkring 1350. Pesten lagde store dele af egnen øde. Befolkningstallet faldt drastisk, og der skulle gå mere end 300 år, før indbyggertallet atter kom op på samme niveau som før 1350.

Egnen blev styret fra bispens borg, Hjortholm ved Furesøen, men i nord sad stormandslægtter som Little og Eberstein på borgen Hørningsholm. Modspætningerne mødtes. Hørningsholm overgik til kronen under Dronning Margrethe, og blev en vigtig del af kongehusets nordsjællandske domæne i 1400-tallet - ikke mindst efter at Erik af Pommern indførte Øresundstolden i 1427/29.

Fra Hjortholm styrede Roskildebispens sine nordsjællandske besiddelser, og det måtte ende med konflikt. Det skete da også, da middelalderen gik på hæld. Under borgerkrigen Grevens Fejde blev Hjortholm fuldstændigt raseret og ødelagt af de kongelige styrker, og efterfølgende blev alt kirkegodset i Nordsjælland inddraget efter reformationen 1536.

Dermed ændrede vilkårene sig på afgørende vis for bispens bønder i Nordsjælland. Fæstebønderne i Søllerød blev Kronens bønder og sådan fortsatte det til 1766, men det er en anden historie

Kortet udarbejdet af Steen Nilsson

Ingen tilmelding til foredraget

Landsted til verdensuniversitet

Rundvisning og foredrag i ”Vikingehøj”, Vedbæk Strandvej 476
Torsdag, den 30. november, kl. 16:30-18:00

I

1894 byggede forsikringsdirektør Ludvig Bramsen landstedet ”Villa Vikingehøj”, tegnet af arkitekten Henrik Hagemann. På samme tid bliver snart det ene, snart det andet store landsted bygget og borgerskabet kommer for alvor til Vedbæk – i hvert fald om sommeren. Vedbæk får ud over rutebådsforbindelse også togforbindelse til hovedstaden, og det bliver mondænt at færdes i de landlige omgivelser.

Denne del af husets historie vil Axel Bredsdorff fortælle om.

I 1970 køber Tokai University ejendommen og etablerer sit ”European Center” for sine aktiviteter i vores del af verden. Jakob Skyt Jensen vil fortælle den nyeste del af husets historie, ligesom der vil være rundvisning i såvel bygningen som haven. Den oprindelige gartnerbolig nærmest Strandvejen er ombygget til et fantastisk japansk thehus. Vi afslutter med at høre om hvad ”sådan et japansk universitet” egentlig gør her i Vedbæk, hører om de ceremonier der er knyttet til thehuset og om de forskningsområder som universitetet beskæftiger sig med.

Arrangementet er en gentagelse fra foråret 2017, hvor arrangementet var ganske overtegnet.

Mødested: Vedbæk Strandvej 476

Maks antal deltagere: 40

Tilmelding fra den 13. nov. til sekretariatet pr. mail til birs@rudersdal.dk

Teglværker i Rudersdal Kommune

Axel Bredsdorff

Det er ikke oplagt, at der på vor egn i en periode fra ca. 1690 til 1958 var teglværker i drift, da forekomsten af plastisk ler/smeltevandsler er meget sparsom. Bortset fra en større forekomst i Birkerød, øst for jernbanen ved den nuværende svømmehal og stadionanlæg, er øvrige lerforekomster små. Mange af vores teglværker anvendte det mere hyppigt forekommende moræneler, der dog har den ulempe at det indeholder såvel grus som sten, hvor i hvert fald de sidste inden formningen af stenen skal sorteres fra.

Når teglværkerne alligevel kunne drives rentabelt skyldes det især nærheden til hovedstaden, hvor byggeaktiviteten var stor igennem det 18. og 19. århundrede og de gode transportforhold.

Kommunens ældste teglværk var det kgl. privilegerede ”Vedbæk (søndre) Teglværk”, der lå ved den store ”Teglbakke” mellem Enrum og kysten. Værket eksisterede fra 1690 til 1745, hvor ”Teglbakkens” ler var brugt op.

”Nærum Teglværk” blev anlagt af Chr. Colbjørnsen på et areal vest for forbindelsesvejen mellem Nærum Avlsgård (senere ”Frøerlund”) og udflyttergården Wesselsminde. Selv om fabrikken regnedes for én af landets mest moderne, varede produktionen kun kort, fra 1793 til 1806. Værkets præcise lokalisering er ikke fundet, men et forsigtigt bud kunne være at lergravningen har fundet sted i lavningen vest for Nærumgårdsvej, nord for vejen Frøerlund.

”Vedbæk (nordre) Teglværk” lå umiddelbart nord for Vedbæk Stationsvejs udmunding i Strandvejen, tæt på den tidligere ejendom ”Grønland”, hvor teglbrænder Anders Holm boede. Værkets placering ud til kysten, har formodentlig betydet at produktionen var rettet mod hovedstaden, men værket lukkede igen efter ca. 40 års drift omkring 1850.

Større succes havde ”Frydenlund Teglværk”, som lå hvor i dag bebyggelsen Skovringen ligger. Teglværket blev grundlagt af ejeren af Frydenlund Charlotte G. Rieffestahl og Ole Jensen (ejer af Elleslettegård) i 1852. Måske var Ole Jensens interesse i at drive teglværk så banal, som at hans gård stod foran en udvidelse, og de på markedet værende teglsten fandt han for dyre – så hvorfor ikke lave dem selv? Og en egnet rødlerforekomst fandt han så hos en sydligere nabo. Teglværket specialiserede sig i at producere ”formsten”, som altså var sten med andre former end de ordinære sten. Mest kendt er stenleverancen til Universitetsbiblioteket i Fiolstræde. I 1907 lukkede værket.

Med udgangspunkt i Havarthigården blev der i Øverød etableret to teglværker. Det første lå umiddelbart nord for Øverødvej, øst for Pile Allé, og her blev gravet og produceret tegl fra 1857 til ca. 1875, hvor Hans Nielsen af Havathigård fik påbud om at standse lergravningen, da Øverødvej var i fare for at skride ned i graven!

Resolut flyttedes teglproduktionen til en placering umiddelbart nord øst for Havarthigården – i dag hvor naturstien fra nord rammer Øverødvej. Her produceredes så tegl i ca. 15-18 år,

frem til ca. 1890. Det længst fungerende teglværk i Søllerød var altså ”Frydenlund Teglværk”, der lukkede i 1907.

I den nordlige del af kommunen blev der i perioden 1870-1880 etableret hele tre teglværker, som udnyttede den særdeles velegnede forekomst af smeltevandsler øst for Nordbanen. Helt tæt op af Hovedgaden ”Lauridsens Teglværk”, og dertil ”Store Værk” (med en imponerende ringovn) og ”Lille Værk”, der med samme ejer (Ludorph Gabe), lå henholdsvis ved nuværende svømmehal og nuværende Birkerød Gymnasium. Man må forestille sig at hele landskabet syd for Kongevejen, øst for Hovedgaden og nord for banen har været én stor lergrov!

Alle tre værker stoppede produktionen i mellemkrigsårene, men da havde de også leveret tegl til alt fra Nyrops rådhus i København, til den massive udbygning af ”Idiotanstalten” Ebberødgård og til herskabsvillæerne langs Dronninggårds Allé.

Mere sejlivet var det fjerde store teglværk, ”Tornevang Teglværk”, som i 60 år frem til 1958 producerede tegl fra et areal umiddelbart NØ for jernbanen helt op mod kommunegrænsen til Allerød.

Målebordsblad (1914) – de fire teglværker.

Bemærk de tre teglværker øst for Birkerød by, og Tornevang teglværk vest for byen ved banen. Ikke mindst Lauridsens teglværks placering tæt op af Hovedgaden var en byudviklingsmæssig udfordring, som også Kim Sørensen i sin rundtur i Birkerød (se side 2) vil komme ind på.

I dag findes ikke en eneste bygningsrest af vores 10 teglværker, men teglproduktionen har efterladt sig tydelige spor i landskabet

Kilder

Hanne Mikkelsen: ”Birkerøds historie – kulturhistoriske tidbilleder”, BLF 2008

Niels Peter Stilling: ”Hvor storbyens skygge strejfer landet”, Rudersdal Kommune 2008

Ole Berthelsen: ”Fra det nordlige Sokkelund”, GEUS 1981

Selskabets ordinære Generalforsamling 2017

Referat af mødet den 30. maj i Søllerød Sognegård

Mødet blev indledt med fællessang akkompagneret af Torsten Søgård ved flyglet.

1. Valg af dirigent

Kaj Elkrog blev valgt som dirigent.

Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt med mindst 14 dages varsel iht. vedtægterne. Den var bl.a. annonceret i Rudersdal Avis den 9. maj 2017.

2. Formandens beretning

Årsberetningen er i sin helhed offentliggjort i Søllerødbogen 2017, som blev modtaget fra trykkeriet nogle få timer før generalforsamlingen.

2017 kunne Selskabet fejre sit 75-års-jubilæum. Anita og bestyrelsen takkede de mange der mødte op den 27. februar for at fejre det.

Arrangementer i 2016

Foredrag og udflugter 2016:

- 23/2 Organist Klaus Lyngbye: Vore lokale komponister.
- 3/3 Udflugt til Immigrantmuseet i Farum - i to hold.
- 5/4 Ulrik Langen: ”Tyven” – om tyveriet af Guldhornene.
- 14/4 Niels Peter Stilling: Byvandring i Gl. Holte.
- 12/5 Niels Peter Stilling og Lars Bo Hansen: Byvandring - En forårsaften i Holte, med besøg i Byrådssalen.
- 26/5 Generalforsamling
- 8/6 Jon Voss og Søren P. Petersen: Stampen og Raadvad.
- 17/9 Axel Bredsdorff, Birgitte Bøjsen-Møller og Per Kaare Andersen: En tur i Vedbæk – for begyndere.
- 27/9 Jette Baagøe: Foredrag om Parforcejagtbanerne: Verdensarven i Jægersborg Dyrehave og Hegn
- 3/10 Jon Voss: De røde Porte, vandring i Jægersborg Hegn.
- 12/10 Udflugt til den italienske ambassadørs palæ ved Amalienborg.
- 26/10 Kirsten Schmidt: Rundvisning i Mothsgårdens ”Tøj til højtid og fest”
- 1/11 Niels Peter Stilling og Lars Bo Hansen: Foredrag - En forårsaften i Holte.
- 17/11 Niels Peter Stilling: Herregårdene i Jylland
- 29/11 Historisk Quiz
- 4/9 Sensommerudflugt til Sorøegnen.

For at tilgodese flest muligt har vi forsøgt at dublere udflugterne, hvor det kunne lade sig gøre.

Andre aktiviteter

Lokalhistorisk Kanon: møder og diskussioner.

Folkemøde på Havarthigården, Den Lokalhistoriske Kanon blev præsenteret.

Nærum Kulturdag i juni.

Kanal Hovedstaden: På Tv fortalte Anita om lokalhistorien.

Foredrag på Rønnebærhus.

Deltagelse i ”Partnerskab til bevaring af historiske monumenter i Rudersdal Kommune”, herunder arbejdet med ”de talende monumenter”.

Suhms Kilde er blevet restaureret, bekostet af kommunen.

Næsseslottets Park blev besigtiget. Der søges fondsmidler til renovering.

Wewers Vase blev genopsat efter nedvæltning.

Carls Kilde istandsættes af de nye ejere på Enrum.

Deltagelse i Rudersdal Museers brugerråd (Det blev oprettet i 2015).

Deltager i Kulturparaplyen.

Søllerødbogen 2016 udkom maj 2016. Søllerødbogen 2017 er lige udkommet. Anita takkede forfatterne og redaktør Niels Peter Stilling, samt Peter Lassen, der sørgede for layoutet.

Bevaringsudvalget har holdt øje med lokalplaner og er kommet med bemærkninger, når det har været nødvendigt.

Medlemsbladet, ”Nyt fra Lokalhistorien”, udkommer to gange årligt med beskrivelser af vores arrangementer og med små artikler om lokalhistorien.

Nyhedsservice via e-mail.

Hjemmesiden, www.histtop.dk.

Samarbejder

Selskabet har et fint samarbejde med Rudersdal Kommune og kulturelle foreninger.

Specielt skal kulturafdelingen i Rudersdal Kommune nævnes. Rudersdal Kommune har i 2016 tildelt Selskabet et driftstilskud på 35.000 kr. – det takker vi for. Tilskuddet er blevet reduceret til pga. vores tilsyneladende store egenkapital og vores lave kontingent, i forhold til det vi leverer til medlemmerne. Vores egenkapital er bl.a. en opsparring til bogudgivelse.

Rigtigt mange var med til at uddele Søllerødbogen og mange tak for det..

Særligt skal det gode samarbejde med Rudersdal Museer nævnes ved Jon Voss og en særlig tak til Birgit Simonsen for hendes sekretærarbejdet for Selskabet.

Også tak for et godt samarbejde til Idon Grafik, der trykker Søllerødbogen og vores andre trykte materialer.

Anita sluttede med at takke medlemmer for deres interesse for og opbakning til Selskabet.

Flere detaljer i årsberetningen kan læses i Søllerødbogen 2017.

Kommentarer og spørgsmål fra salen

Niels Brühl takkede formanden og havde to bemærkninger:

De Røde Portes Venner er meget aktive - det har været et stort arbejde, som nu har ført til færdiggørelse Nærumvænge port, der åbnes den 11/6 kl. 11.

Egebækvej 105 er forfalden. Den er beboet, hvorfor kommunen ikke kan tvinge ejeren til at istandsætte den.

Beretningen blev godkendt.

3. Regnskab og budget.

Kasserer, Verner Hylby, gennemgik det uddelte regnskab for 2016. Verner fremhævede bl.a.:

40 har endnu ikke betalt efter den første rykker. Hvis de ikke reagerer på den anden rykker, bliver de ekskluderet fra foreningen.

Selskabet har modtaget 35.000 kr. i tilskud fra kommunen.

Bogsalget er opført til 4.300 kr. Dette beløb indeholder ikke salget fra Museet, men udelukkende salget fra Super Brugsen i Trørød. Salget fra museet indregnes i årsregnskab 2017.

Trykningen af Søllerødbogen blev dyrere end budgetteret, fordi den indeholdt en artikel mere end først planlagt.

Udgiften til sensommerudflugten blev lidt mindre end budgetteret.

Portoen er blevet dyrere.

Resultatet blev et underskud på 54.820 kr

Kommentarer og spørgsmål fra salen - ingen

Regnskabet blev godkendt.

Kassereren, Verner Hylby, gennemgik det udelte **budget for 2018** med bl.a. følgende bemærkninger:

I kolonnen, Årsregnskab 2016, i budget-skemaet er der i forhold til det af revisor underskrevne udelte Årsregnskab 2016 blevet flyttet et beløb på 5.000 kr. fra en udgiftspost til en anden. Dette er aftalt med revisorerne. Resultatet er uændret.

Der er budgetteret med et resultat for 2018 på 0 kr. En forudsætning herfor er, at den af bestyrelsen foreslåede kontingentsforhøjelse til 290 kr. vedtages. Se Punkt 4

Kommentarer og spørgsmål fra salen - ingen

Budgettet blev vedtaget.

4 Fastlæggelse af kontingent

Bestyrelsen foreslog, at kontingentet i 2018 forhøjes til 290 kr./år.

Kommentarer og spørgsmål fra salen:

Eskild Schjerning spurgte til, om det har været overvejet at beholde kontingentet som nu og derved reducere egenkapitalen og beholde tilskuddet fra kommunen på samme beløb, som i 2016.

Anita besvarede spørgsmålet: Selvom en begrundelse fra kommunen for reduktionen i tilskuddet bl.a. skyldes egenkapitalens størrelse, så har Selskabet brug for denne opsparing i egenkapitalen til at kunne finansiere bogudgivelser. Samtidigt var den relativt lave værdi af kontingentet også en del af begrundelsen for reduktionen i tilskuddet.

Sammenfattende har bestyrelsen ment og besluttet, at en balance mellem indtægter og udgifter er den mest ansvarlige og sikre løsning.

Kontingentsforhøjelsen blev vedtaget.

5 Indkomne forslag - der var ikke indkommet forslag.

6 Valg ifølge vedtægterne

Til bestyrelsen blev genvalgt/valgt:

Georg Lund, Sanne Rud, Steen Pedersen og Verner Hylby blev genvalgt

Henriette Gøtstad blev nyvalgt

Carl Steen Berggreen har ønsket at udtræde af bestyrelsen.

Anita takkede Carl Steen Berggreen, der har taget sig omhyggeligt af, om der er ”ugler i mosen” i vores lokalplaner.

Suppleanter: Erik Trudsø Jespersen - nyvalgt som suppleant

Revisor: Lis Vorsting - genvalgt

7. Eventuelt Niels Peter Stilling præsenterede Søllerødbogen 2017.

REF: **Søren P. Petersen - den 30. maj 2017**

Efter generalforsamlingen holdt museumsinspektør Anne Birgitte Gurlev foredraget: ”Nyt om det gamle fra Vedbækfundene”

NYT FRA RUDERSDAL MUSEER

Mothsgården

Særudstilling: ”Kongens skov – Folkets skov”

Tag med på en rejse ind under de brusende trækroner og bliv klogere på Rudersdals mange forskellige skove. Her har parforcejagtselskaber jaget i de kongelige skove. Her blev driften af skoven revolutioneret. Her hentede bønderne gærdsel og brændsel. Her arbejdede skovenes folk. Oplev de skove der er med til at gøre Nordsjælland til noget ganske særligt, på rejsen gennem de sidste 400 års brug af skovene af konge, bonde og borger.

Mothsgården fra 24. maj 2017 til medio 2018. Entré: Voksne 30 kr., børn under 18 gratis.

Historisk cykeltur til Høje Sandbjerg, Sandbjerg Østerskov og Folehaven

PREMIERE. Kom med på en historisk cykeltur i den nordøstlige del af kommunen og hør om Høje Sandbjerg samt de spændende skovområder ved grænsen til Hørsholm Kommune.

Søndag d. 17. september kl. 14-16.30. Pris: Voksne 60 kr., børn u. 18 gratis. Mødested følger (hold øje med vores hjemmeside og museets efterårsbrochure på biblioteker mv.)

Historisk vandretur i Geelskov

Når man går tur, cykler eller lufter hund i Geelskov, tænker man måske ikke lige på, at man faktisk er omgivet af historie – at skoven skjuler marksystemer og mystiske fortidsminder fra oldtiden, at det var hér, den ordnede skovdrift i Danmark blev indført, og at skoven for ikke så mange årtier siden dannede rammen om et sandt, dansk vintersportseventyr!

Søndag d. 8. oktober kl. 14-16. Pris: Voksne 60 kr., børn under 18 gratis. Vi mødes ved milepælen syd for Geels bakke.

Vedbækfundene

Åben Boplads

Tag familien med til jægerstenalderen. Deltag i de åbne værksteder på bopladsen og lav ting som dem, stenalderjægerne brugte i Vedbæk for 7000 år siden. Søndag d. 3. september kl. 11-16. Pris: Billet til bopladsens værksteder inkl. entré til udstillingerne 80 kr. pr. person.

Leg arkæolog i efterårsferien

I skolernes efterårsferie kan du lege arkæolog og prøve, hvordan det er at udgrave skeletter. I Vedbækfundenes udstilling er der i en sandkasse placeret en kopi af et menneskeskelet, som skal graves ud. Deltag også i Vedbækfundenes store tegnekonkurrence, hvor det gælder om at tegne skeletter.

Lørdag d. 14. oktober - søndag d. 22. oktober. Entré: Voksne 30 kr., børn under 18 år gratis.

Historisk Arkiv

Historisk Arkiv flytter fra Biblioteksalléen 3 til Biblioteksalléen 1, og holder i den forbindelse lukket fra og med 15. juli.

Vi slår dørene op for vores fine, nye arkivlæsesal og lokalhistoriske studiecenter på Biblioteksalléen 1 – den nordlige længe ved Biblioteket i Nærum - i løbet af september 2017.

Skovhistorisk foredrag og rundvisning i Mothsgårdens særudstilling –for Historisk-topotgrafisk - se side 4

Ovenstående er et lille udpluk af de udstillinger og aktiviteter, Rudersdal Museer kan tilbyde i det kommende halve års tid – se mere på www.rudersdal-museer.dk

Afsender:
Historisk-topografisk Selskab
for Søllerødegne
Rudersdal Museer,
Biblioteksalléen 5
2850 Nærum

År 2017

Returneres ved varig adresseændring

Nye medlemmer til Historisk-topografisk Selskab?

Kender du nogen, som interesserer sig for vores lokale historie og bevaringen af kommunens kulturhistoriske værdier? Giv vedkommende et medlemskab som gave.

Indmeldelse i Historisk-topografisk Selskab for Søllerødegne

kan ske ved at ringe til sekretariatet på Rudersdal Museer tlf. 46 11 56 52
- sende en mail til museum@rudersdal.dk - eller gå ind på www.histtop.dk
Husk at opgive navn - adresse - tlf. - og e-mail
(Årligt kontingent for 2017 er 250 kr. – inkl. Søllerødbogen)